

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C24 – OND3**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 15 oktober 2009

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het hoger beroepsonderwijs	3
Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de toenemende vraag tot het afleveren van attesten voor het innemen van medicatie door leerlingen op school	5
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over hoogbegaafdheid	8
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over ouderparticipatie	12
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de werking van de nieuwe vzw RTC-netwerk	15
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de eventuele oprichting van een Nederlandstalige school in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest	18

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert**Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het hoger beroepsonderwijs**

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de voorzitter, op 30 april 2009 heeft het Vlaams Parlement het decreet betreffende de kwalificatiestructuur en het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs goedgekeurd. Beide decreten zijn in sterke mate met elkaar verbonden. Om ze allebei te kunnen implementeren, moeten nog heel wat voorbereidende stappen worden gezet.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) beschikt over een competentienagementsysteem. Hiermee kan de SERV versneld beroepscompetentieprofielen uitwerken. Nadien zal de SERV deze profielen bij het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) indienen. Eenmaal de Vlaamse Regering de beroepscompetentieprofielen heeft goedgekeurd, zal het AKOV een voorstel van onderwijskwalificatie formuleren. Daarna zal de Commissie Hoger Beroepsonderwijs de Vlaamse Regering een advies voorleggen over het rationeel aanbod van opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen.

In de memorie van toelichting bij het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs staat te lezen dat het voor een opleiding duidelijk zal worden of ze al dan niet tot het hoger beroepsonderwijs behoort zodra de beroepskwalificaties waartoe deze opleiding leidt, door de Vlaamse Regering worden ingeschaald en erkend. Vanaf dan krijgt de opleiding tot 1 januari 2012 de tijd om zich om te vormen.

Alle bestaande opleidingen moeten voor deze datum een aanvraag voor de macrodoelmatigheidstoets en voor de toets nieuwe HBO₅-opleiding indienen. De procedure loopt dan gelijk met de procedure voor nieuwe opleidingen. Volgens de memorie van toelichting zou deze procedure een klein jaar in beslag nemen.

Er moeten nog heel wat voorbereidende stappen worden gezet. We stellen vast dat er in het onderwijsveld momenteel nog heel wat onduidelijkheid heerst over de stappen die nog moeten worden gezet. De betrokkenen vragen zich bezorgd af of de vooropgestelde timing kan worden gerespecteerd. Het gaat immers om een uitgebreide procedure. Indien ergens iets misloopt, komt de timing in het gedrang.

Mijnheer de minister, voor de SERV betekent dit gigantisch veel werk. Het lijkt me nodig hierover afspraken te maken. We moeten weten of de SERV erin zal slagen al dit werk tijdig af te leveren. Zijn met de SERV al afspraken gemaakt over de levering van de beroepscompetentieprofielen aan het AKOV? Ik denk daarbij in het bijzonder aan de vorm waarin deze beroepscompetentieprofielen moeten worden geleverd en aan de timing die moet worden aangehouden. Zijn binnen het AKOV sectorspecifieke ad-hoccommissies opgericht? Is reeds een inschalingsprocedure afgesproken? Om welke procedure gaat het? De Commissie Hoger Beroepsonderwijs is een belangrijk orgaan in het proces van beroepskwalificatie tot opleiding HBO₅. Wanneer zal dit orgaan worden opgericht?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijnheer de voorzitter, ik zal de erkenningsprocedure voor de beroepskwalificaties samen met de sociale partners en met de onderwijsverstrekkers op punt stellen en in een uitvoeringsbesluit vastleggen. In dat uitvoeringsbesluit zullen de inschalingsprocedure en -methodiek en het format voor de op te leveren beroepscompetentieprofielen worden vastgelegd.

Ik zal niet enkel een formeel advies over dit uitvoeringsbesluit vragen. Het zal in nauw overleg met de SERV en met de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) tot stand komen. Ik wil de Vlaamse Regering in 2010 de nodige uitvoeringsbesluiten voorleggen.

De door de sociale partners ontwikkelde beroepscompetentieprofielen zullen de basis van de beroepskwalificaties vormen. Een afsprakennota, waarin mijn administratie en de SERV een prioriteitenlijst voor het aanmaken van de beroepscompetentieprofielen overeenkomen, kan het formuleren van de beroepskwalificaties en van de hierop voortbouwende onderwijskwalificaties bespoedigen. Een dergelijke afsprakennota moet nog worden opgesteld. Het behoort tot mijn prioriteiten de bij mijn aantreden vastgestelde spanning weg te werken.

Het AKOV is door een besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2009 opgericht. Dit besluit is op 1 mei 2009 in werking getreden. De procedure voor de aanstelling van de administrateur-generaal is bijna afgerond. Zodra de leidende ambtenaar is aangesteld, kunnen de voorbereidingen van start gaan. Hierdoor zal het agentschap operationeel worden. Dit is voor 1 januari 2010 gepland.

Het AKOV en de commissies zullen volgens de in het decreet opgenomen afspraken werken. Het uitvoeringsbesluit zal de procedure voor de beschrijving en de inschaling van de beroepskwalificaties in detail vastleggen. De inschalingsprocedure is nog niet afgesproken. Zoals eerder al gezegd, zal dat door middel van een besluit gebeuren. We werken momenteel aan de samenstelling van de Commissie Hoger Beroepsonderwijs. Voor het einde van het jaar zal het besluit betreffende de samenstelling worden voorgelegd.

De verdere uitrol van het decreet op het hoger beroepsonderwijs en het decreet op de kwalificatiestructuur zal uiteraard niet verlopen zonder consultatie. Het uitvoeringsbesluit dat de oprichting van de erkenningscommissie regelt, zal aan de Vlor worden voorgelegd, net als de procedure voor de beschrijving en inschaling van de beroepskwalificaties aan de Vlor en de SERV voor advies worden voorgelegd.

Bovendien zal elk voorstel van onderwijskwalificatie van het agentschap aan de Vlor worden voorgelegd voor advies. Zo adviseren de onderwijsverstrekkers vertegenwoordigd in de Vlor, en dus ook het volwassenenonderwijs, welke opleidingen er in de opleidingsstructuur opgenomen worden en welke niet.

Als de uitvoeringsbesluiten goedgekeurd zijn – ik herhaal dat ik dat in 2010 gerealiseerd wil hebben – kunnen er snel beroepskwalificaties gemaakt worden. Ik verwacht uiteraard ook dat Competent in 2010 operationeel zal zijn.

Voor het aanvragen van programmatie van nieuwe hbo5-opleidingen zijn er twee indiendata vastgelegd: 30 november, met start van de opleiding op 1 september van het daaropvolgende jaar, of 31 mei, met start op 1 februari het daaropvolgende jaar. Als de uitvoeringsbesluiten goedgekeurd worden tegen juni 2010, kunnen de eerste aanvragen voor HBO5-opleidingen worden ingediend in november 2010, met start van de opleidingen in september 2011.

De bestaande opleidingen moeten volgens het decreet uiterlijk hun omvormingsdossiers indienen tegen 1 januari 2012. Ik wens die timing tot omvorming aan te houden. Als zou blijken dat er geen beroepscompetentieprofielen voorhanden zijn, kan er gebruik worden gemaakt van alternatieve referentiekaders vanaf 1 januari 2011.

Ik ben er mij van bewust dat de centra voor volwassenenonderwijs ongerust zijn over de krappe timing tussen januari 2011 en januari 2012. Ik zal er dan ook op toezien dat het besluit tot vastlegging van deze referentiekaders tijdig wordt opgesteld, indien zou blijken dat de beroepscompetentieprofielen er niet of niet tijdig zijn.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Het zal niet eenvoudig zijn om de timing te halen.

Wanneer zal die inschalingsprocedure klaar zijn? Daar hebt u nog niet meteen een timing op kunnen plakken. Er is ook nog het werk dat op de SERV zal afkomen. De afsprakennota moet nog worden gemaakt. We mogen echt niet onderschatten wat dat aan extra werklast zal

betekenen voor hen. Zal dat allemaal lukken? U verwijst naar de alternatieve referentiekaders. Voor ons is dat een vraagteken. Welke zijn dat dan precies?

Gaan we de timing halen die wij vooropgesteld hebben? Ik vind het nodig om dat goed op te volgen vanuit het parlement en te bekijken of we de nodige bijstellingen moeten doen. De onderwijsinstellingen zitten immers met heel grote vragen. We moeten goed opvolgen hoe dit verder zal evolueren en wat dat zal betekenen voor de opleidingen en de studenten die de opleidingen volgen.

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

De heer Jan Durnez: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de vorige legislatuur heb ik in een andere hoedanigheid, namelijk als voorzitter van een Regionaal Sociaaleconomisch Overlegcomité (RESOC), een hoorzitting over het hbo bijgewoond in deze commissie. De belangrijkste bespreking betrof de problematiek van de regio's met zwakkere participatie aan hoger onderwijs. Bij de instructie aan de commissie wordt meegegeven dat dat ook een criterium is, naast de profielenbenadering van de SERV.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Helsen, ik ben me heel bewust van de krappe timing. Dat is een van de zaken die ik tijdens de ontmoetingen bij mijn aantreden heb vastgesteld. Ik heb ook een allusie gemaakt op de SERV. Ik voel dat daar ook enige spanning bestaat. We moeten bekijken hoe we die kunnen wegwerken. Binnenkort zal ik met de mensen van de SERV samen zitten om na te gaan hoe we daar vooruit kunnen gaan.

Wat uw aanvullende opmerking betreft, mijnheer Durnez, heb ik begrepen dat het de bedoeling was om daar rekening mee te houden.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Mijnheer de minister, u verwijst naar onenigheden met de SERV. Is er voor deze opdracht in een aparte subsidiëring voorzien voor de SERV?

Minister Pascal Smet: Ik heb niet gesproken over onenigheden. Er is een verschil tussen enige spanning en een onenigheid.

Ik vind dat dat in principe tot de basisopdrachten van de SERV behoort. Het is normaal dat we dat aan hen vragen. Mochten wij dat vanuit Onderwijs zelf beginnen op te stellen, dan zouden ze een reden hebben om te klagen, maar hier gaat het om een erkenning van de rol van de SERV.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de toenemende vraag tot het afleveren van attesten voor het innemen van medicatie door leerlingen op school

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het lijkt een nieuwe mode: als ouders bij de huisarts op bezoek komen, vragen ze attesten die voorschrijven dat hun kind op een bepaald uur een bepaald medicijn moet innemen. Dat gebeurt blijkbaar op verzoek van de scholen. Dat lijkt nu voor alle Vlaamse scholen de gewoonte te zijn. Dat kan toch geen toeval zijn. Is er een advies in die zin aan de scholen gegeven? Is dat ergens besproken?

Twee van mijn collega's hebben u daarover aangeschreven. In elk geval kent u het probleem al een tijdje. Moet het gezond verstand niet primeren? Is het niet al te gek dat steeds opnieuw de huisarts een attest moet afleveren? Huisartsen worden overbelast door papierwerk. Ze ergeren zich aan die groeiende bureaucrativering. Dat lijkt me evident.

Ik heb dus twee vragen. Bent u op de hoogte van deze nieuwe tendens? Ik denk het wel. Hebt u, sinds u dat schrijven hebt ontvangen, reeds initiatieven genomen om de scholen en het onderwijsveld mee te delen dat dit toch enigszins overbodig is en in de toekomst beter niet meer gebeurt?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik was een beetje verbaasd toen ik kennis nam van de vraag van de heer Tack. Men moet de zaken toch ook bekijken door de ogen van een leerkracht en een directie. De school is meer en meer in de maatschappij ingebed. Meer en meer spelen maatschappelijke fenomenen zich op school af. Scholen moeten afwegen wat vereist is en wat niet geoorloofd is. Ik ben ook benieuwd te vernemen of er richtlijnen aan de scholen zijn gegeven. Ik kan me wel goed inbeelden dat men wil weten of de inname van medicatie geoorloofd is. Dat geldt in het bijzonder voor het secundair onderwijs, met in het achterhoofd onze discussies over medicatie-inname in het basisonderwijs, gaande van Rilatine tot andere medicijnen. Dat zorgt voor extra werk voor de artsen, maar de leerkrachten en de scholen moeten een goede afweging kunnen maken.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me eigenlijk aan: de verantwoordelijkheden worden gelegd bij de leerkrachten, waar ze niet moeten worden gelegd. Dat geldt zeker wat het medische en medicatie betreft. Ik ben me daar vragen over aan het stellen. Zou dat een goede evolutie zijn? Het doet er dan niet toe of het over het secundair onderwijs of het basisonderwijs gaat, en over drugs of ik weet niet nog wat allemaal. In het basisonderwijs worden veel middelen naar kinderen toegestopt. Ik denk dat het niet meer dan op zijn plaats is om daar op een of andere manier een attest tegenover te stellen.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik ben vader van een kleuter, en ik ken dus goed het kleuteronderwijs en het universitair onderwijs. In die kleuterschool kijkt men toch voornamelijk naar de ouders: zij moeten aangeven of het mag of niet.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik wil verwijzen naar het gezondheidsbeleid dat we van de scholen vragen. Dat ligt wellicht aan de basis van wat u een tendens noemt. Ik denk dat het een goede evolutie is dat scholen daarover nadenken. We moeten er natuurlijk voor zorgen dat er geen administratieve overlast komt, maar dit is toch een delicate zaak.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijnheer de voorzitter, collega's, met uitzondering van het schrijven van de twee door u vermelde huisartsen zijn er op mijn kabinet of op de administratie geen meldingen toegekomen van een toenemende tendens tot het afleveren van attesten voor het innemen van medicatie door leerlingen op school. Ik wil wel wijzen op het feit dat vorig schooljaar in het tijdschrift Klasse het dossier 'De eerste lijn: medicijnen' verschenen is. Dit dossier is door Klasse opgesteld in samenwerking met een aantal instanties, zoals de preventieadviseurs van de onderwijskoepels, het Rode Kruis enzovoort. Het probeert directies en leerkrachten een houvast te geven bij het beantwoorden van vragen waarmee ze inzake medicatie op school worden geconfronteerd.

Het gaat niet om strikte regelgeving, maar om adviezen, tips en 'good practices'. 'De eerste lijn: medicijnen' spoort scholen aan tot het creëren van een 'medicijnenbeleid' waardoor iedereen – school, ouders en leerlingen – duidelijkheid verkrijgt en de school haar rol van 'goede huisvader' kan opnemen. Dat wil zeggen: verantwoordelijkheid opnemen waar dat moet en kan, zonder daarbij onverantwoorde medische handelingen door niet-medici te laten uitvoeren. Als er zich echt problemen zouden voordoen, wil ik over dit thema zeker overleggen met artsenverenigingen om na te gaan hoe we de verstrekte informatie aan scholen nog

kunnen verfijnen, zodat er een voor alle partijen haalbare werkwijze kan worden uitgewerkt. Ik zal dat ook aan beide dokters laten weten. Na afronding van dat overleg kunnen we als het nodig is, aan de scholen communiceren via de gebruikelijke kanalen zoals Klasse, School- en Lerarendirect.

Vooraf het gezond verstand moet hier spelen, mijnheer Tack. Ik heb niet veel zin om hierover reglementering te gaan uitvaardigen. Ik heb als nieuwe minister als aandachtspunt meegekregen dat men vindt dat er te veel gereguleerd wordt. Als we dit gaan reglementeren, staat dat haaks op de signalen die we krijgen.

Maar het lijkt me niet zo moeilijk voor een dokter om een extra papiertje te schrijven als er een standaard bestaat. Ik vind dat niet erg. We moeten niet overdrijven. Als er problemen zijn, kunnen we eventueel een ‘softe’ richtlijn maken.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb ook niet gevraagd om een nieuwe reglementering, maar wel om een richtlijn te geven of de scholen te verzoeken om daar op een andere manier tegenaan te kijken.

U mag gerust eens een dag met mij meekomen en een telling maken van het aantal attesten en brieven en papieren en documenten dat wij moeten invullen voor allerlei instellingen. Een aantal daarvan zijn natuurlijk noodzakelijk, maar een aantal zijn gewoon overbodig.

Ik ben vooral verwonderd over de reacties van de collega's hier. U zegt dat we de verantwoordelijkheid moeten leggen waar ze hoort. Wie met een ziek kind naar de arts gaat, komt om een advies te vragen. De arts geeft een advies, en dat is niet meer dan dat. Het is aan de ouders om te bepalen wat ze met dat advies doen. Wat de arts zegt, is geen verplichting. Het is dan ook verwonderlijk dat de arts een document moet opstellen omdat het kind een medicament zou moeten nemen. Het is immers de ouder die beslist of hij/zij dat medicament toedient. U kijkt raar, mijnheer de minister, maar het zou niet de eerste keer zijn dat een ouder verschillende dokters opzoekt om een advies te vragen. Wat de artsen zeggen, is geen dwingende opdracht. Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de ouder om te beslissen en mee te delen aan de school dat het kind op school een medicament zou moeten nemen. Ik vind dat de school aan de ouder een document zou moeten vragen waarin staat dat het kind een medicament moet nemen, zo veel en op dat uur, voortgaande op het advies van de arts. De arts kan onmogelijk de verantwoordelijkheid dragen voor elk kind. Hij geeft gewoon een advies. De ouder moet zelf een document invullen en aan de school overhandigen. Men trekt de paraplu open, maar de verantwoordelijkheid ligt bij de ouders.

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Het is belangrijk om niet uit het oog te verliezen wie eigenlijk centraal staat in deze kwestie. Dat is het kind. Het is ontzettend belangrijk dat dat kind de juiste medicatie krijgt en dat de leerkracht daarover de grootst mogelijke duidelijkheid krijgt. Helaas voor u, moet dat door de huisarts gebeuren. Ik zou niet alle ouders te eten willen geven die zich daarin kunnen vergissen en daardoor foute boodschappen doorgeven. De arts is perfect geplaatst om die rol te spelen. Ik weet dat er een enorme administratieve overlast heerst. Dit is een peulschil binnen die overlast. Laat ons kiezen voor de centrale positie van het kind. Laat ons de leerkracht niet opzadelen met een verantwoordelijkheid waar hij niet voor opgeleid is.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Tack, u erkent dat er een attest en informatie voor de school nodig is. De vraag is wie dat moet schrijven. Ik geloof dat u gelijk hebt, mijnheer Tack, dat de ouders de eindverantwoordelijkheid dragen. Ik ga er toch ook van uit dat ouders het advies van de arts serieus nemen. De uitspraken van een dokter wegen wel. Ik wil vooral benadrukken dat het voor de school duidelijk moet zijn dat de medicatie noodzakelijk is. Het

is natuurlijk ook mogelijk dat de medicatie ongeoorloofd is zonder dat de ouders het beseffen. Het gezond verstand moet heersen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over hoogbegaafdheid

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, dit thema was in het verleden al regelmatig onderwerp van discussie in deze commissie. Het is een belangrijk onderwerp dat ook regelmatig op de agenda staat van think tanks en instituten.

Hoogbegaafden maken ongeveer 2 à 3 percent van de bevolking uit. Naast deze eerder kleine groep telt ons land ook nogal wat kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong van minstens een jaar op het vlak van taal en/of wiskunde. Net zoals zwakke kinderen hebben ook de kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong aangepast onderwijs nodig. Algemeen – ik hoop dat het intussen verminderd is, maar ik twijfel eraan – wordt aangenomen dat het hier om een luxeprobleem gaat en dat die groep geen extra begeleiding verdient. Maar het gaat wel degelijk om een kwetsbare groep. Onderpresteren, storend gedrag, depressies of andere medische klachten kunnen het gevolg zijn als deze kinderen niet goed begeleid worden.

Bovendien bestrijden we door aangepast onderwijs maatschappelijke verspilling van talent. Hoogbegaafden die hun potentieel ontwikkelen, bieden immers een grote meerwaarde, zowel binnen onze kenniseconomie als binnen de hele samenleving. Als ze die begeleiding niet krijgen, ontwikkelen ze vaak desinteresse en haken ze af en vallen ze eigenaardig genoeg in de groep van niet-gekwalficeerde uitstromers.

Uit een nieuwe studie van het Itinera Institute blijkt dat België en vooral Vlaanderen achterop hinkt met zijn huidige aanpak. Op het gebied van gepast beleid voor kinderen met ontwikkelingsvoorsprong doet ons land het volgens de studie zelfs slechter dan landen als Hongarije, Polen en Slovenië, die nochtans veel minder financiële middelen aan hun onderwijs spenderen. In Vlaanderen wordt bovendien slechts 1 percent van de schoolpopulatie versneld, tegenover 2 percent in Wallonië en 4 in Nederland.

Diverse experten en organen zoals de Raad van Europa, de Verenigde Naties en de Nederlandse Onderwijsraad dringen reeds meer dan tien jaar aan op vroege identificatie. Bij ons worden echter weinig kinderen op jonge leeftijd als dusdanig ontdekt. Voor de vroegtijdige opsporing van extra getalenteerde en hoogbegaafde kinderen pleit het Itinera Institute voor een uitgebreide screening van minstens alle leerlingen in de derde kleuterklas en in het eerste leerjaar. Aangezien in het lager onderwijs ook zogenaamde laatbloeiërs zitten, zou die screening in feite tot het zesde leerjaar moeten lopen. Na de screening kan eventueel tot een versnelling met een jaar worden overgegaan.

Een ander voorstel van de denktank betreft de oprichting van kangoeroeklassen per school of per scholengemeenschap. In die klassen, die hier en daar al bestaan, kunnen kinderen met voorsprong enkele uren per week samen studeren. Hoewel de kangoeroeklassen al bestaan, is er geen overzicht te vinden. Er zijn websites, die eigenlijk privé-initiatieven zijn. Het departement Onderwijs heeft nog niet in een overzicht voorzien.

Indien ons onderwijs niet in de nodige uitdagingen voor de meer- of hoogbegaafde kinderen voorziet, zijn ze dikwijls op de eigen familie aangewezen. Vaak betekent dit dat de ouders hierin moeten voorzien.

Deze mensen hebben niet altijd de mogelijkheden om hierin te voorzien. Dit vergt vaak bijkomende financiële middelen. Indien die er niet zijn, wordt de hoogbegaafde terug op zichzelf geworpen. Dit leidt ons tot hetzelfde resultaat: kinderen die financieel minder sterk staan, kunnen niet worden geholpen. Andere kinderen kunnen wel hulp vinden. Ook op dit vlak spelen de gelijke onderwijskansen een rol.

Voka betreurt dat niet in middelen voor deze doelgroep wordt voorzien. Volgens Voka worden de hoogbegaafden in ons onderwijs gewoonweg achtergesteld. Dit druist in tegen de gelijke onderwijskansen.

Ik wil benadrukken dat het in mijn ogen zeker niet enkel om een economisch gegeven gaat. Mij gaat het vooral om het welbevinden. Indien kinderen zich op school niet goed voelen, zal dit een stempel drukken op de rest van hun professioneel en emotioneel leven.

In augustus 2009 heeft het Itinera Institute een opmerkelijke stelling naar voren gebracht. Ik citeer: "Onze onderwijssystemen moeten beter doen in de ontplooiing van onze enige natuurlijke grondstof, menselijk kapitaal. Meer autonomie voor scholen en universiteiten is daarbij een belangrijke hefboom. Er gaat terecht veel aandacht naar gelijke kansen in het onderwijs. Maar gelijke kansen betekenen niet gelijke resultaten. Op alle niveaus in het onderwijs moet meer ruimte komen voor excellentie. Het potentieel van hoogbegaafden blijft te vaak onderbenut."

Mijnheer de minister, er is in het verleden, zeker in de loop van de vorige legislatuur, in deze commissie veel over hoogbegaafdheid gepraat. Ik vraag me af of u bijkomende maatregelen voor de ondersteuning van hoogbegaafdheid wilt nemen. De eerste vraag is of u de noden betreffende deze ondersteuning erkent. Concreet denk ik aan een lijst van scholen die op een of andere manier in een aanbod voorzien. Waaruit bestaat dit aanbod dan precies? Voorziet u in begeleidingsmaatregelen om een systematisch beleid ten aanzien van deze leerlingen uit te werken? Aan welke maatregelen op korte termijn denkt u dan? Voorziet u in mogelijkheden voor de scholen die op dit vlak nu reeds bijkomende inspanningen leveren? Bent u bereid overleg met de gespecialiseerde sector te voeren?

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mijnheer de voorzitter, er is hier in de loop van de vorige legislatuur zeer veel over deze problematiek gesproken. Ik zal de door mevrouw Vanderpoorten aangehaalde cijfers niet herhalen. De gegevens zijn ondertussen ruim gekend. Hoogbegaafdheid wordt echter nog vaak als een luxeprobleem ervaren. De vorige minister heeft het letterlijk zo omschreven. In vergelijking met de andere problemen was dit in zijn ogen een luxeprobleem. De hoorzittingen die tijdens de vorige en daaraan voorafgaande legislatuur zijn georganiseerd, hebben duidelijk aangetoond dat dit niet het geval is. Mensen met hoogbegaafde kinderen kunnen hiervan getuigen.

De vorige minister van Onderwijs heeft verklaard dat de problematiek van de hoogbegaafdheid in het leezorgkader zou worden opgenomen. Hoewel de teksten toen nog niet allemaal bekend waren, hebben we steeds gezegd dat dit niet volstond. Indien in verband met het leezorgkader over hoogbegaafdheid wordt gepraat, gebeurt dat steeds op het ogenblik dat problemen bij kinderen zijn vastgesteld. We moeten net vermijden dat die kinderen met problemen te kampen krijgen. Dat betekent dat we ze vroeger moeten vinden en begeleiden.

De nieuwe studie stelt terecht dat er niet enkel nood is aan een vroege detectie. Er is tevens nood aan een omkadering voor de leerlingen en voor de leerkrachten en de scholen die daar werk van willen maken. Er bestaan al een aantal initiatieven. Bepaalde leerlingen worden versneld. Bepaalde scholen richten kangoeroeklassen in. In feite gaat het hier evenwel om vrij losse initiatieven. Deze initiatieven zijn afhankelijk van de mate waarin een school voor de problematiek openstaat.

De hoorzittingen hebben duidelijk aangetoond dat er nood is aan structurele maatregelen. Die maatregelen moeten niet noodzakelijk worden opgelegd. Ze moeten wel zeker worden opgeleefd. Bepaalde scholen en leerkrachten willen hier immers werk van maken. Ouders die met een dergelijk kind worden geconfronteerd en dit kind optimaal willen begeleiden, moeten weten waar ze terecht kunnen. Er moet een systematische ondersteuning zijn. Ik denk hierbij vooral aan de kangoeroeklassen en aan het opleiden van het bestaande versnellings- en verdiepingsmateriaal. Nu moet dit nog al te vaak uit Nederland komen. Hierdoor is het materiaal niet aan onze onderwijssituatie aangepast. Misschien moet daar ook eens werk van worden gemaakt. Daarnaast denk ik ook in sterke mate aan de bijscholing van leerkrachten. Als ze dan kinderen herkennen, zouden ze weten hoe ze die best opvangen en begeleiden.

Mijnheer de minister, eigenlijk stel ik me net dezelfde vragen als mevrouw Vanderpoorten. Bent u op de hoogte van de aanbevelingen? Zult u daar rekening mee houden? Erkent u de problematiek? Bent u bereid om hier structureel iets aan te veranderen?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de voorzitter, de vragen van mevrouw Vanderpoorten hebben me in feite enigszins verbaasd. Ze vraagt zich af of de minister in mogelijkheden wil voorzien voor de scholen die op dit vlak bijkomende inspanningen willen leveren. Mogen we eigenlijk niet van elke school verwachten dat ze nu al met de problematiek van hoogbegaafdheid kan omgaan?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Mijnheer de voorzitter, ik wil even naar mijn eigen ervaringen verwijzen. Ik kan de woorden van mevrouw Helsen zeker bevestigen. De opvang van hoogbegaafde kinderen in het reguliere onderwijs vraagt om structurele maatregelen.

Ik heb vorig jaar een hoogbegaafd kind in mijn klas gehad. Dat kind was twee jaar jonger dan de rest. Sociaal gezien, was die niet aan de groep aangepast. Lichamelijk onderscheidde hij zich enorm van de rest van de klasgroep. Dat kind lag in feite niet zo goed in de groep.

Deze kinderen komen als eersten in een watervalstelsel terecht. Ze beginnen in de Latijnse en eindigen ergens anders. Ik stel me vragen bij de manier waarop dit binnen het gewone systeem wordt opgelost. Een klas vormt geen homogene groep kinderen. Binnen de heterogeniteit moet tevens rekening met hoogbegaafde kinderen worden gehouden. Dit vraagt een voltijdse inspanning.

In mijn school werden die kinderen opgevangen. Gedurende een aantal uren per week kregen ze een bijkomend leervak, in dit geval Italiaans. Nadien kwamen ze echter weer in de klasgroep terecht. Elke leerkracht moet er dan weer zelf voor zorgen.

Aangezien deze groep stelselmatig groeit, vraag ik me af of er soms normen of parameters zijn. In bepaalde scholen blijkt het voor ouders chique te staan met een kind uit te pakken dat een of twee jaar verder zit dan zijn leeftijdsgenoten. Dat kan zeker de bedoeling niet zijn. Ik ben dan ook benieuwd naar het antwoord van de minister.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit onderwerp is in de commissie Onderwijs al vaak aangesneden. Het past in een discours waarbij we alle kinderen gelijke, optimale kansen geven.

Er bestaan in Vlaanderen heel wat expertise dienaangaande, onder meer aan de Universiteit Antwerpen, waar elf jaar geleden het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek is opgestart onder leiding van professor Tessa Kieboom. Zij heeft het probleem voor de eerste maal heel duidelijk geduid en het vanuit een positieve invalshoek benaderd. En precies daar moeten we mijns inziens aandacht voor hebben.

Mevrouw Celis heeft gisteren in de plenaire vergadering de gausscurve aangehaald met betrekking tot een populatie. We zijn er in ons onderwijs in geslaagd om de zwakken in die gausscurve te erkennen en er zelfs aparte scholen voor op te richten. We hebben daar terecht heel wat aandacht voor. Als we echter de gausscurve bekijken voor wat betreft het IQ en een aantal vaardigheden, stellen we vast dat diezelfde aandacht er niet is aan de andere kant. Moet dat dezelfde aandacht zijn? Misschien niet, maar we stellen wel vast dat heel veel kwaliteiten verloren gaan. In Vlaanderen zijn er heel wat jongeren en adolescenten met extra mogelijkheden, maar die komen niet optimaal aan bod. Die cijfers werden al aangehaald door mevrouw Vanderpoorten. Ik verwacht dat wij deze problematiek ten volle erkennen in de aanpak en het aanbod van het onderwijs, precies omdat we daar een meerwaarde kunnen creëren voor de gemeenschap.

Een school moet optimaal kunnen inspelen op een heterogeniteit. Iedereen is er wellicht van overtuigd dat je geen les geeft voor de middenmoot, maar dat je moet differentiëren. Die aanpak is natuurlijk niet altijd evident. Zijn daar extra middelen voor nodig? Hoe meer middelen, hoe beter, zullen de scholen zeggen, maar het moet ook een attitude zijn. Scholen moeten weten welke tools ze kunnen hanteren om jongeren met meer mogelijkheden ook kansen te geven.

Je botst hier ook vaak op het spanningsveld van de schoolgrootte. Ik pleit altijd voor kleine wijkscholen, maar dat maakt het natuurlijk ook moeilijker om jongeren met bepaalde extra vaardigheden te clusteren. In een grote school gaat dat eenvoudiger, al is het maar vanuit praktisch oogpunt.

Ik erken de problematiek als een probleem waar je iets positiefs mee kunt doen en waarmee je een meerwaarde zou kunnen genereren.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik sluit me aan bij de laatste opmerking van de heer Van Dijk. Wie mijn interviews gelezen heeft, weet dat ik daar ook zo over denk. Het is niet toevallig dat ik het daar in mijn eerste interview met De Standaard over had. Ook de titel van mijn beleidsverklaring zal in die richting wijzen: het gaat ons om elk talent. Als je over gelijke kansen spreekt, gaat het niet alleen over gelijke kansen voor wie een extra duwtje in de rug en een extra versnelling nodig heeft, maar ook voor diegenen die dat al hebben.

We mogen dat inderdaad niet alleen vanuit een economische invalshoek benaderen. Die kinderen hebben zorgaandacht nodig, positief, maar helaas ook af en toe negatief. In bepaalde gevallen vloeien daar immers psychische problemen uit voort, als gevolg van pestgedrag, het niet kunnen aarden in een groep en zelfs depressies. Het is niet allemaal rozengeur en maneschijn als je hoogbegaafd bent. In die zin kun je ook niet over een luxeprobleem spreken.

Mevrouw Vanderpoorten, u haalde al aan dat het om 2 à 3 percent van de bevolking gaat. Dat zijn inderdaad niet de grote aantallen, maar ook die kinderen hebben recht op gelijke kansen.

Ik heb intussen al gesproken met de mensen die bezig zijn met hoogbegaafden. We gaan daar nu een beleid voor ontwikkelen. Ik zal vandaag nog niet antwoorden op de vraag hoe dat er precies zal uitzien. De methodiek die is afgesproken tussen de parlementsvoorzitter en de regering, bestaat erin dat we alle vragen over het beleid groeperen in het debat over de beleidsnota. Ook de aanpak van deze problematiek lijkt mij een onderdeel van de beleidsnota.

Ik wil wel al de volgende elementen aanhalen. Er zijn al scholen die daar mee bezig zijn. U hebt zelf al verwezen naar de kangoeroeklassen. Het toeval wil dat op de basisschool waar ik school heb gelopen, een leerkracht het initiatief heeft genomen om daar iets rond te doen. Er zijn ook andere scholen waar dat gebeurt. Dat toont aan dat het kan, dat het niet onmogelijk is om iets te doen. Maar het is nogal school- en leerkrachtgebonden, soms zelfs oudergebonden.

Waar we niet naartoe mogen evolueren, is dat we die leerlingen allemaal isoleren in apart buitengewoon onderwijs. Sommigen durven daarvoor te pleiten, maar dat is niet de bedoeling. Het is een kwestie van ze extra te prikkelen. We moeten die kinderen iets extra's geven waardoor ze zich minder snel vervelen en de aandacht behouden. Daar ligt de uitdaging.

Het is mijns inziens ook een zaak van gelijke kansen. Ik ben het grotendeels eens met de analyse die u vandaag hebt gemaakt, mevrouw Vanderpoorten. Ik hoor ook dat veel commissieleden het ermee eens zijn. De komende maanden en jaren gaan we daar in overleg met de sector dingen rond doen, maar u begrijpt dat ik daar vandaag niet te diep wil op ingaan.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik merk dat u wel degelijk gevoelig bent voor de problematiek. Ik kijk benieuwd uit naar de beleidsnota.

Ik heb toch nog twee opmerkingen bij de bijkomende vragen van de collega's. Er is een verschil tussen hoogbegaafdheid en ontwikkelingsvoorsprong. Scholen hebben op het vlak van ontwikkelingsvoorsprong nu al een aantal mogelijkheden, al moeten ze wel nog bekijken hoe ze dat kunnen inpassen in de lessen en dergelijke. Maar hoogbegaafdheid is toch nog een andere problematiek.

Het klopt, mijnheer Van Dijck, dat veel basisscholen te klein zijn om daar alleen aan te werken. Toen destijds de scholengemeenschappen zijn opgericht, ook in het basisonderwijs, was het net de bedoeling om een grotere schaal te ontwikkelen, zodat men meer expertise kan ontwikkelen op bepaalde vlakken.

Het is belangrijk dat het debat niet stilvalt en dat we blijven sensibiliseren en pleiten voor voldoende interne klasdifferentiatie. Maar dat vraagt natuurlijk ook inspanningen van leerkrachten, die daar dan ook voor moeten zijn opgeleid.

Minister Pascal Smet: We moeten de rol van de scholengemeenschappen versterken. Daarbij kunnen we inderdaad bekijken of de scholengemeenschappen ook in deze problematiek een rol kunnen spelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over ouderparticipatie

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dat ouderparticipatie belangrijk is, hoeft geen betoog. Het Participatiedecreet, waar mijn partij en ikzelf altijd een grote voorstander van zijn geweest, heeft als uitgangspunt dat de school model moet staan en een spiegel moet zijn voor een democratische samenleving. Participeren aan onderwijs betekent deelnemen aan het leren en leven op school en dat kan op verschillende manieren en op verschillende niveaus. Ik wens daarbij aan te stippen dat het welbevinden en de betrokkenheid centrale begrippen van een moderne schoolcultuur zijn.

Zich goed voelen in de klas en op school is een basisvoorwaarde om te kunnen leren. In de mate dat leerlingen en hun ouders meer betrokken zijn bij het bredere klas- en schoolgebeuren stijgt het gevoel van veiligheid en welbevinden, alsook de motivatie. Participatie betekent ook dat de school activiteiten en initiatieven van leerlingen en ouders uitlokt én rekening houdt met hun inbreng.

Participatie van leerlingen en ouders past in een cultuur van het partnerschap tussen school, leerkrachten, leerlingen en hun ouders. De school neemt het initiatief om samen doelen,

manieren van omgaan, werkwijzen te bekijken, en af te spreken wie wat doet en hoe de samenwerking kan gebeuren. Ze voert een drempelverlagend beleid zodat ook kansarme leerlingen en ouders optimaal kunnen deelnemen aan het klas- en schoolgebeuren.

Ik denk dat we in het algemeen daarover akkoord kunnen gaan. Maar onlangs kopte een krant: “Scholen frustreren werkende ouders”. Het ging over betrokkenheid en vrijwilligerswerk, en er werd op een minpunt gewezen. Pedagoog Hans Van Crombrugge werd geciteerd: “Scholen moeten meer bezonnen omgaan met het betrekken van ouders tijdens de lesuren. Werkende ouders die er nooit kunnen zijn worden hierdoor opgezaald met een schuldgevoel. Voor kinderen is het frustrerend om te zien dat hun vader of moeder weer niet kan komen terwijl die van hun vriendje er wel is.” Zo wordt de betrokkenheid van sommigen – wat positief is – een negatieve ervaring voor anderen.

Ik herhaal het: ik ben ervan overtuigd dat zich goed voelen op school heel belangrijk is en een stempel kan drukken op de schoolcarrière en ook op het verdere leven. We hebben allemaal wel ervaringen met leerkrachten die ons echt hebben gestimuleerd en anderen die ons bij wijze van spreken in de put hebben geduwd. En dat kan allemaal zeer lang nazinderen. De uitspraak van pedagoog Van Crombrugge kunnen we dus niet zomaar naast ons neerleggen. Ik wil er dieper op ingaan.

Ik stip nog aan dat ouders blijkbaar af en toe worden ingezet voor pedagogische taken.

Graag wil ik de minister hierover enkele vragen stellen. Bent u er zich bewust van dat in een aantal scholen zich een probleem voordoet? Zijn er richtlijnen over wat ouders wel en niet mogen doen? Mogen ze zich bijvoorbeeld bezighouden met pedagogische taken? Als dat niet het geval is, is de minister dan van plan daarvoor een kader uit te tekenen? Wellicht hebben we het dan al over de beleidsnota. Of zal er worden gesensibiliseerd? Waar eindigt de verantwoordelijkheid van de school en waar speelt de verantwoordelijkheid van de betreffende ouder? Ik denk dan bijvoorbeeld aan de begeleiding van sportkampen door ouders. In een Limburgse hogeschool zijn het vooral studenten die een lerarenopleiding volgen, die worden ingezet voor de begeleiding van kinderen, ter vervanging van de ouders. Het gaat dan over het voorlezen en het begeleiden van het maken van huiswerk en dergelijke.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik was verwonderd toen ik de vraag las: zijn de ouders daartoe opgeleid? Ik zou toch willen opmerken dat de opvoeding van kinderen een pedagogisch totaalproject is. Ouders lezen bijvoorbeeld ook 's avonds aan hun kinderen voor. Ik zie niet in wat het probleem is als ouders die 's avonds aan het bed van hun kinderen voorlezen dat ook in de school zouden doen. Hier wordt het voorgesteld alsof ouders die in school meewerken frustraties opwekken bij werkende ouders. Ik geef toe dat ik zelf een beetje gefrustreerd ben omdat ik nooit leesmoeke ben geweest. Ouders die dat wel zijn, hebben er meestal voor gekozen om voor de opvoeding van hun kinderen thuis te blijven. Zij willen participeren aan het geheel van de opvoeding, en dus ook aan die op school. Ik vind niet dat dit een probleem is. Men mag de zaken niet op hun kop zetten. Ik stel u dus een omgekeerde vraag: moeten ouders wel worden opgeleid om op school voor te lezen? Zou dat voor een meerwaarde zorgen? Moet daarvoor wel een plan worden uitgewerkt?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Als nieuwkomer in de commissie heb ik toch het gevoel dat er hier opnieuw op een nieuwe regel wordt aangestuurd. Ik verwacht dat de minister zegt dat Vlaanderen al overgereguleerd is. Ik denk dat het schoolteam, vooral in het kleuter- en basisonderwijs, waar de problemen zich doorgaans voordoen, wel de wijsheid in pacht heeft om de ouderparticipatie te regelen. Ouderparticipatie is meer dan boeken voorlezen; er zijn ook feestjes waaraan ouders meewerken bijvoorbeeld. We moeten dat aan de wijsheid van de scholen en de ouders overlaten. Scholen doen soms ook een beroep op grootouders, dat is een andere mogelijkheid. Ik denk niet dat de uitspraak van één onderzoeker doorweegt. Veel

ouders participeren in velerlei vormen, ik denk dat het niet goed is om dat nu allemaal aan banden te leggen. Dat zou een gevaarlijke evolutie zijn.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mijn dochtertje gaat elke donderdag zwemmen, en de ouders zijn uitgenodigd om te helpen de kinderen aan- en uit te kleden. Ik heb geantwoord dat ik dan in de commissie voor Onderwijs moet zijn. Mijn schoonmoeder vervangt me daar.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik sluit me graag aan bij mevrouw Pehlivan. De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement hebben participatie op school gestimuleerd. Ik ben blij dat u dat positief vindt. Ik denk dat het goed is dat dit op lokaal niveau wordt geconcretiseerd. Die uitwerking gebeurt daar, en als er dan hier en daar problemen opduiken, dan is het de taak van de scholen om dat in het kader van hun eigen pedagogisch project en hun correcte organisatiemogelijkheden aan te pakken. Ik verwacht niet van de minister om op dat vlak initiatieven te nemen. Wel wil ik graag weten waar juridisch gesproken de verantwoordelijkheid van de scholen ligt en waar die van de ouders ligt.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben het eens met diegenen die hier gezegd hebben dat het de taak van de school is. De scholen zijn de centrale verantwoordelijken. De betrokkenheid van ouders kan zich manifesteren op verschillende niveaus. Meedoen op school is daar één manier van. Sommige scholen betrekken ouders actief als leesmoeder, zwemvader, vertelopa, uitstapbegeleiders enzovoort. Het is niet aan de overheid om hieromtrent richtlijnen op te leggen. Het is aan de school om als een goede huisvader te handelen en te beoordelen of de ouder in staat is om de betrokken taak op zich te nemen. Dit vergt geen formele opleiding, maar eerder de juiste attitude van omgaan met kinderen en de nodige verantwoordelijkheidszin. Meestal gebeuren die activiteiten trouwens onder het pedagogische toezicht van de leraar.

Ik heb geen plannen om hier een kader voor uit te tekenen. De pedagogische begeleidingsdiensten en de ouderkoepels kunnen hierbij advies en ondersteuning bieden. Misschien kunnen we de uitwisseling van goede praktijken bevorderen, maar dat is iets anders dan een kader.

De school blijft eindverantwoordelijk voor wat op school gebeurt. Dat staat heel duidelijk in de regelgeving. Er moet uiteraard altijd een pedagogisch geschoold personeelslid aanwezig zijn als een ouder activiteiten in de klas organiseert. Ouders vervangen niet het personeel van de school. Ouders inschakelen op school kan worden bevorderd, vooral omdat dat de inbedding van de school in de gemeenschap vergroot. Zeker voor het basisonderwijs is dat een goede evolutie.

Ouders die op school ingeschakeld worden, kunnen worden verzekerd door de school. Dat lijkt me aangewezen. De school neemt hiertoe het best contact op met de verzekeringsmaatschappij om te zien of er een uitbreiding van de polis nodig is. Daar wil ik de scholen attent op maken. Indien de school de activiteit organiseert, met of zonder ouders, zijn de kinderen door de schoolpolis verzekerd, maar niet noodzakelijk de ouders.

Ik vind het een goede zaak dat ouders en grootouders aanwezig zijn op school, al kunnen ze de rol van de leerkracht niet overnemen. De scholen kunnen samen met de ouderkoepels en de pedagogische begeleidingsdiensten kijken hoe ze daar het best mee omgaan. Hoogstens kunnen wij een uitwisseling van goede praktijken bevorderen.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Uw antwoord, mijnheer de minister, en de opmerkingen van de collega's hebben mij eigenlijk gerustgesteld. Ik vroeg me af of ik dit moest beschouwen als een probleem.

Minister Pascal Smet: Het was dus een strikvraag?

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Een beetje wel.

Ik vroeg me dat af omdat de pedagoog in kwestie toch bekend staat om zijn uitspraken over onderwijs. Hij is niet de eerste de beste. Ik vroeg me af of we ons zorgen moesten maken. Als men hier over de partijgrenzen heen aangeeft dat het probleem overroepen is, ben ik gerustgesteld. Ik ben heel blij dat mevrouw Poleyn nu voluit gewonnen is voor de het Participatiedecreet.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer de minister, in de vorige legislatuur is een decreet over het vrijwilligerswerk goedgekeurd. De ouders werken vrijwillig mee in de school. Wordt de juridische verantwoordelijkheid niet in dat decreet geregeld?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het lijkt me beter om via de schoolpolis te werken. Dat zal iets gemakkelijker gaan. Maar ik wil het wel bekijken. Ik denk dat elke school dat het best zelf regelt.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Uit mijn vorig leven kan ik zeggen dat de ouders die meegaan op uitstap automatisch verzekerd zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de werking van de nieuwe vzw RTC-netwerk

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, sinds 2000-2001 ontstonden in Vlaanderen enkele regionale technologische centra (RTC's). Zij hadden als doel om samenwerking tussen bedrijven en scholen te stimuleren met het oog op het gezamenlijk gebruik van hoogtechnologische infrastructuur, ontwikkelen van leermiddelen en de scholing van leerlingen, studenten en werknemers op het vlak van nieuwe technologieën.

Sinds het RTC-decreet van 2007 werden enkele doelstellingen toegevoegd, met name het stimuleren van werkplekieren voor leerlingen en het ontwikkelen van een platform waar scholen en bedrijven kennis en ervaring kunnen uitwisselen.

RTC's vervullen een belangrijke rol in het samenbrengen van scholen en bedrijfsleven doordat ze regionaal/provinciaal ingebed zijn en zo makkelijk direct contact kunnen leggen tussen scholen en bedrijven. Ze kunnen ook telkens inspelen op de specifieke noden en opportuniteiten.

In de beleidsbrief 2007-2008 sprak toenmalig minister Vandenbroucke voor het eerst van een overkoepelende structuur op Vlaams niveau, een 'RTC Vlaanderen'. Dit leek een vreemde stap, juist vanwege het gedecentraliseerde concept van de RTC's. In zijn beleidsbrief benadrukte hij dat RTC-Vlaanderen: "... de lokale dynamiek niet mag afremmen. Het zal worden beperkt tot het uitvoeren van functies die een meerwaarde hebben voor de lokale vzw's, zoals ondersteunen, bekendmaken en verspreiden van resultaten en/of eindproducten van acties in het werkveld."

Intussen werd in maart van dit jaar een overkoepelende vzw opgericht onder de naam RTC-netwerk vzw. In tegenstelling tot de faciliterende minimale bovenbouw die oorspronkelijk

bedoeld werd, lijkt dit een zwaardere structuur te zijn die de lokale dynamiek kan verstoren. Immers, als ik het goed lees, is de opdracht ruimer dan enkel de lokale RTC's te ondersteunen en versterken. De doelgroep wordt verruimd. Het kent een hele werking met werkgroepen en actieplannen die de lokale RTC's samen moeten uitwerken.

Mijnheer de minister, wees gerust, alle initiatieven die de brug vormen tussen onderwijs en bedrijfsleven zijn lovenswaardig. De opportuniteitsvraag die ik echter wil stellen is of deze structuur, namelijk een koepel van de provinciale RTC's, de ideale weg is om deze Vlaamse opdrachten te realiseren. Een aantal van deze opdrachten werden vroeger door de Dienst Informatie, Vorming en Afstemming (diva) uitgevoerd, die zelf intussen hervormd werd tot RTC-netwerk vzw. Mijn vrees is dat de lokale dynamiek hierdoor gefnuikt wordt en provinciale initiatieven in het gedrang komen. Bijkomend lijkt een uitbreiding in opdrachten en doelgroepen de oorspronkelijke doelstelling van het aantrekkelijker maken van technisch en beroepsonderwijs in het gedrang te brengen.

Wat was de motivatie om diva om te vormen tot een RTC-netwerk vzw? Waarom werd niet gekozen voor een minimale ondersteuning en versterking van de provinciale RTC's vanuit de Vlaamse administratie?

Beaamt u dat de RTC's in hoofdzaak op provinciaal vlak hun eigen autonome werking moeten kunnen uitbouwen, omdat ze daar het dichtst staan bij de scholen en de bedrijven? Erkent u de vrees dat een sterk uitgebouwde bovenstructuur deze lokale dynamiek kan verlammen? Hoe zult u vermijden dat dit gebeurt?

Op welke manier wordt het RTC-netwerk door u aangestuurd? Wat zijn de links tussen u en de vzw? Wat zijn de budgetten?

Kunt u garanderen dat de oorspronkelijke doelstelling van de promotie van technisch en beroepsonderwijs, en ook nijverheidstechnisch en beroepsonderwijs, centraal blijft staan, ondanks de uitbreiding naar andere opdrachten en doelgroepen?

Welke initiatieven plant u om de brug tussen onderwijs en bedrijfsleven te verbeteren? Dat zal wellicht in uw beleidsnota staan.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: De materie die mevrouw Poleyn aankaart, laat mij niet onberoerd. De aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt blijft al vele jaren een knelpunt. Er is blijkbaar een probleem van responsabilisering van de verschillende sectoren naar het onderwijs. Mijnheer de minister, hoe gaat u die verschillende rollen invullen? Er zijn ook de sectorfondsen die mijns inziens een belangrijke rol te vervullen hebben in het doen aansluiten van het onderwijs op de arbeidsmarkt, of om te zoeken naar synergieën. De RTC's hebben gelijksoortige taken. Nu komt er nog een overkoepelende structuur bij. Ik vrees enigszins dat het niet langer duidelijk zal zijn wie waarvoor verantwoordelijk is. Ik zou de minister dan ook willen vragen of hij daadwerkelijk in die overkoepelende structuur gelooft.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de voorzitter, ik ben even naar de websites van de verschillende RTC's gaan kijken. Wie naar de website van een RTC gaat, komt nog steeds haast automatisch bij de provinciale RTC's terecht. De daar verwoorde doelstellingen, beginnende bij de ondersteuning van het tso en het bso, zijn ten aanzien van de vroegere doelstellingen nog niet veel veranderd. Dit sluit aan bij de reden waarom ze zijn opgericht. Ik weet natuurlijk niet wat momenteel uit de praktijk blijkt.

Ik weet eigenlijk niet waar de ongerustheid van mevrouw Poleyn precies vandaan komt. Er moet natuurlijk ergens een reden zijn. Ik ben dan ook zeer benieuwd naar het antwoord van de minister.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijnheer de voorzitter, de vzw diva is oorspronkelijk opgericht als een afstemmingsorgaan tussen de verschillende spelers in het opleidingsveld. Deze vzw is voornamelijk op volwassenen gericht. Tezelfdertijd is, ook bij de provinciale RTC's, de nood opgemerkt om in bepaalde gevallen provinciegrensoverschrijdende projecten te kunnen opzetten.

Hierbij moet worden opgemerkt dat binnen de werking van de RTC's en van de vzw diva ongeveer dezelfde partners, met name de onderwijsverstrekkers, de VDAB en Syntra, actief waren. Het leek dan ook logischer reeds bestaande organen in Vlaanderen, in dit geval de vzw diva, in te schakelen en te heroriënteren dan een nieuwe juridische structuur uit te bouwen.

In theorie zou ondersteuning door de Vlaamse administratie mogelijk zijn geweest. Dit is om twee belangrijke redenen echter minder wenselijk.

Een aparte beheersstructuur, waarin de RTC's zelf vertegenwoordigd zijn en momenteel zelfs het voorzitterschap opnemen, garandeert een groter draagvlak voor de projecten van deze organisatie. De RTC's beslissen immers zelf welke ondersteuning het centrale niveau het lokale niveau zal bieden. Aangezien dit vanuit de provinciale RTC's vertrekt, hebben zij eigenlijk zelf in handen wat in heel Vlaanderen kan worden ondersteund. Een ondersteuning door de Vlaamse overheid zou de indruk van een top-downbenadering wekken.

Indien eenzelfde administratie voor de uitwerking van de subsidiëring, de levering van ondersteuning en de controle op de werking zou instaan, zou dit een belangrijke rolambigüiteit inhouden.

Om deze twee redenen hebben we ervoor gekozen de ondersteuning van de RTC's door middel van een aparte juridische structuur vorm te geven. De RTC's moeten, zoals hun naam al aangeeft, regionaal kunnen werken. In het verleden heeft het subsidiariteitsbeginsel hierbij steeds een rol gespeeld. We doen op lokaal niveau wat we op lokaal niveau kunnen doen. Ook in de toekomst moet dit het uitgangspunt blijven. Ik ben het dan ook eens met de stelling dat de RTC's op provinciaal vlak een eigen, autonome werking moeten kunnen uitbouwen.

Het blijft aanbevelenswaardig voor de RTC's om, daar waar mogelijk, onderling tot afstemming te komen. Ik ben het niet eens met de stelling dat een sterk uitgebouwde bovenstructuur de lokale dynamiek noodzakelijkerwijze verlamt.

RTC-netwerk mag geenszins als een sturingsmechanisme worden beschouwd. Het is veeleer een breed RTC voor heel Vlaanderen. Het staat naast de provinciale RTC's en werkt, in samenspraak met de provinciale RTC's, de ondersteuning uit. Een sturend RTC-netwerk zou de lokale dynamiek kunnen bedreigen. Om te verhinderen dat dit beeld zou ontstaan, is in de bestuursorganen van het RTC-netwerk in een belangrijke vertegenwoordiging vanuit de provinciale RTC's voorzien. De RTC's leveren de meerderheid van de stemmen binnen de raad van bestuur van het RTC-netwerk. Bovendien leveren de RTC's momenteel ook de voorzitter van RTC-netwerk. Gezien de bijzonder nauwe band tussen het bestuur van RTC-netwerk en de provinciale RTC's is het haast onmogelijk dat RTC-netwerk een koers zou varen die tegen de belangen van de provinciale RTC's ingaat.

De vorige Vlaamse Regering heeft besloten met de vzw RTC-netwerk een beheersovereenkomst te sluiten. Hierdoor wordt de wijze van aansturing op de aansturing van de provinciale RTC's afgestemd. Deze overeenkomst is ondertussen afgesloten en loopt voor een periode van twee jaar. Ze loopt dus niet voor een periode van drie jaar, zoals voor de provinciale RTC's het geval is. De reden hiervoor is vrij eenvoudig. Op deze manier valt de start van de volgende reeks beheersovereenkomsten met RTC-netwerk en met de provinciale RTC's samen.

In uitvoering van de beheersovereenkomst, moet het RTC-netwerk, net als de provinciale RTC's, jaarlijks een jaaractieplan opstellen. Dit plan wordt door het managementcomité

Onderwijs en Vorming beoordeeld. Hierdoor krijgt de Vlaamse overheid zicht op de plannen van het RTC-netwerk.

Uit de decretale doelstellingen blijkt dat studiekeuzebegeleiding en -beïnvloeding geen kern-taak van de RTC's is. Hun opdracht situeert zich veeleer bij de ontsluiting van technologische infrastructuur voor scholen, bij het zoeken naar een afstemming voor leerlingen en leraren op het vlak van werkplekieren, bij de technische nascholing van leraren en bij het vervullen van een platformfunctie voor scholen en bedrijven. De door RTC-netwerk geboden ondersteuning moet zich dan ook in eerste instantie op dit vlak bevinden. Dit blijkt duidelijk uit de in de beheersovereenkomst opgenomen opdrachtbepaling.

Daarnaast kan RTC-netwerk acties op strategisch en operationeel niveau uitvoeren. Hierbij kunnen centrale en lokale actoren op het snijvlak tussen onderwijs en arbeidsmarkt gezamenlijk optreden. Het opzetten van promotionele acties ter bevordering van technische opleidingen zou hiertoe kunnen behoren.

De uitbreiding van de doelgroep van de provinciale RTC's naar de zachte opleidingen in het secundair onderwijs en naar het geheel van het volwassenenonderwijs is zeker niet nieuw. Sinds 2008 is deze bepaling in de beheersovereenkomst opgenomen. Tot op heden aanvaardden we dat deze verplichting op een geleidelijke manier verloopt.

Zoals al terecht is opgemerkt, zal het eerste debat over de initiatieven die we in verband met de brug tussen het onderwijs en het bedrijfsleven zullen nemen in het kader van mijn beleidsnota worden gevoerd.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben een groot voorstander van het concept van de RTC's. Het is, zeker in het licht van onze rol als Vlaams Parlement, een goede zaak te waken over de evoluties van bovenstructuren. Indien een bovenstructuur wordt opgebouwd, moeten we in de gaten houden hoe die structuur evolueert. Die structuur zou immers een eigen leven kunnen leiden en een eigen werking kunnen uitbouwen. Op zich is dit normaal. De betrokkenen willen hun werk goed doen. Hierbij worden de oorspronkelijke doelstellingen echter soms wel eens vergeten. Ik wil hier dan ook een duidelijk signaal geven. We moeten steeds in de gaten houden wat de oorspronkelijke doelstellingen waren.

Ik ben niet tegen een uitbreiding naar, bijvoorbeeld, de zachtere technische sectoren. We moeten echter steeds het evenwicht bewaren. De nijverheidstechnische sectoren hebben altijd wat meer problemen. Dat geldt zeker op het financiële vlak. Dat was destijds, toen mevrouw Vanderpoorten nog minister was, in elk geval de oorspronkelijke bedoeling.

Het is er me enkel om te doen hier een duidelijk signaal te geven. We moeten erover waken dat het een ondersteunende structuur blijft. Dit mag geen eigen leven leiden. Er mogen evenmin financiële gevolgen voor de provinciale RTC's zijn. Indien ongelooflijk veel middelen zouden worden aangewend om de structuur draaiende te houden, zouden veel minder middelen op het eigenlijke werkveld terechtkomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de eventuele oprichting van een Nederlandstalige school in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de voorzitter, vorig schooljaar hebben een aantal ouders uit het Brusselse een studie over de kostprijs van de oprichting van een nieuwe Nederlandstalige

school in Brussel besteld. De ouders zouden hierbij als inrichtende macht optreden. Dit initiatief vindt onder meer een oorsprong in het capaciteitsvraagstuk in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Uit de resultaten van de studie blijkt dat een aantal belangrijke drempels de oprichting van een nieuwe school bemoeilijken. Die drempels omvatten onder meer de zoektocht naar voldoende leerkrachten, het verbod om een school op te richten binnen een straal van 2 kilometer van een andere school van hetzelfde net en de verplichting in een nieuw op te richten school kleuter- en lager onderwijs aan te bieden. De samenhang tussen het capaciteitsvraagstuk in Brussel en het verbod om binnen een straal van 2 kilometer van een andere school van hetzelfde net een nieuwe school op te richten, roept vragen op.

Professor Janssens is in zijn studie vrij duidelijk. Indien de Vlaamse Gemeenschap in Brussel verder les wil geven aan ongeveer 20 percent van de kinderen in het basisonderwijs, moeten in Brussel tegen 2020 een tiental nieuwe Nederlandstalige scholen worden opgericht.

Het is zeker niet mijn bedoeling vandaag het debat over het capaciteitsvraagstuk te voeren. Er zullen nieuwe scholen moeten bijkomen, en u hebt al een paar keer gezegd dat u dat gericht zult doen, dat u zult kijken welke noden zich waar voordoen en dan een gepast antwoord zult proberen te bieden. Ik vraag mij echter af of de 2 kilometerregel compatibel is met de creatie van nieuwe scholen. Eenzelfde problematiek lijkt zich te zullen aandienen in andere grote steden, zij het misschien iets minder urgent. Ik denk bijvoorbeeld aan Antwerpen en Gent.

Mijnheer de minister, hebt u kennis genomen van het onderzoek en hebt u reeds contact gehad met de initiatiefnemers? Deelt u de conclusies die in de studie worden voorgesteld? Kunt u akkoord gaan met de daarnet vermelde pijnpunten? Wenst u deze ouders te ondersteunen in hun betrachting om een school op te richten? In hoeverre is de 2 kilometerregel compatibel met de nood aan nieuwe scholen in Brussel? In hoeverre hebt u desgevallend al stappen ondernomen om de regelgeving ter zake te herbekijken?

De verplichting om in een nieuw op te richten school zowel kleuter- als lager onderwijs aan te bieden, vindt zijn oorsprong onder andere in de noodzakelijke afstemming van het kleuter- en het lager onderwijs, wat uiteraard een gezond concept is. In zoverre die verplichte koppeling een hinderpaal zou vormen voor de oprichting van nieuwe scholen, in welke mate moet die verplichting dan eventueel herbekeken worden?

Hebt u nog andere stappen ondernomen in verband met dit onderzoek en de problematiek die ik zojuist heb beschreven?

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Mijnheer de minister, het is enigszins op vraag van de Brusselse collega's van onze fractie dat ik de vraag van de heer Delva ondersteun. Het gaat dan vooral over de 2 kilometerregel. Die blijkt daadwerkelijk een issue te zijn om nieuwe initiatieven te kunnen uitbouwen. Onder meer in een stad als Brussel is dat problematisch. Een straal van 2 kilometer lijkt bijzonder weinig als je het op de schaal van een dorp bekijkt. Als je dat echter op de schaal van een stedelijk gebied bekijkt, is dat een enorm gebied met heel veel inwoners.

Ik verwijs daarbij opnieuw naar de studie van professor Janssens. Hij geeft aan dat, als we in de toekomst les willen blijven geven aan 20 percent van de kinderen in Brussel, er nieuwe initiatieven nodig zijn.

Zijn er nog andere stappen nodig om te kunnen overgaan tot de oprichting van nieuwe scholen? Is de 2 kilometerregel de enige hindernis om nieuwe initiatieven te kunnen opstarten?

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we hebben het hier nu over de bouw van nieuwe scholen, maar ik wil ervoor pleiten om ook de draagkracht van de scholen, een thema dat hier vorige week nog aan bod is gekomen, mee in het

oog te houden. Als we enkel gaan praten over de bouw van nieuwe scholen, zou het kunnen dat we een nieuw aanzuigeffect vanuit het Franstalige onderwijs creëren, waardoor we de problematiek die hier vorige week uitgebreid aan bod is gekomen, ook zouden introduceren in die nieuwe scholen.

Hebt u al overleg gepland met uw collega van de Franse Gemeenschap? Het probleem zal in Brussel immers opgelost moeten worden door de beide ministers samen. Het kan niet meer zijn dat een van beide ministers de oplossing aanreikt. Is er al een overleg gepland? Zo neen, zal dat in de nabije toekomst nog gebeuren?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de heer Delva stelde dat we deze discussie niet mogen vermengen met de capaciteitsproblematiek in Brussel. Dat is natuurlijk moeilijk. Als we kijken naar de mogelijkheden om nieuwe scholen in te richten, moeten we een onderscheid maken tussen enerzijds volledig nieuwe initiatieven en anderzijds mogelijkheden rond vestigingsplaatsen.

Je kunt je inderdaad de vraag stellen in hoeverre een rudimentaire afstandsmaat relevant is. In een landelijk gebied ligt dat natuurlijk helemaal anders. Daar zou je zelfs kunnen zeggen dat twee kilometer te weinig is, terwijl je in een grote stad als Brussel al een groot stuk van de stedelijke agglomeratie bestrijkt met een afbakening van twee kilometer. Daar moet mijns inziens een bepaling worden ingebouwd, gerelateerd aan de bevolkingsdichtheid.

De vraag van de heer Delva is heel relevant. Ik heb de indruk dat het meer te maken heeft met het aftoetsen van mogelijkheden, in het bijzonder om de problematiek in Brussel aan te pakken. Ik ga akkoord met de bemerking van mevrouw Michiels, maar het is een probleem dat zich ook in andere steden voordoet. De situatie van Brussel is natuurlijk heel specifiek, maar we zien ook een evolutie in bijvoorbeeld Antwerpen.

Ik ben benieuwd naar het antwoord van de minister. Ik meen dat we in dit dossier moeten groeien naar een zekere souplesse en een wetgeving op maat voor landelijke en stedelijke gebieden.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijnheer de voorzitter, collega's, vorige week hebben we het in deze commissie inderdaad nog gehad over de draagkracht van het Nederlandstalige onderwijs in Brussel. Ik heb toen heel duidelijk gesteld dat het onze maatschappelijke plicht is om kwaliteitsvol Nederlandstalig onderwijs te blijven aanbieden in Brussel.

In Brussel is er globaal gezien geen tekort aan plaatsen in Nederlandstalige scholen voor mensen die uitdrukkelijk kiezen voor het Nederlandstalige onderwijs. Dat dreigt men soms te vergeten in het hele debat. Toch zijn er Nederlandstalige ouders die hun kinderen niet naar de school van hun keuze kunnen sturen. Dat zorgt inderdaad voor frustratie. Dat leidt er ook toe dat ouders niet bij de pakken blijven zitten en zelf een initiatief nemen voor de oprichting van een school.

Ik heb inderdaad een persoonlijk onderhoud gehad met de ouders die bij de Vlerick Management School een haalbaarheidsstudie voor de oprichting van een nieuwe Nederlandstalige basisschool in Brussel hebben besteld. Ik heb ook kennis kunnen nemen van die studie, maar ga nu geen uitspraken doen over de conclusies die erin aan bod komen.

Ik wil wel ingaan op de ruimere context. We weten immers dat op een aantal plaatsen in Vlaanderen – Antwerpen, Gent – en in Brussel een capaciteitsprobleem bestaat of een capaciteitsprobleem zal ontstaan. Er moeten op dat vlak twee dingen gebeuren. We moeten er ten eerste voor zorgen dat we in de toekomst sneller zicht krijgen op komende capaciteitsproblemen. Misschien niet voor heel Vlaanderen, maar zeker in een aantal stedelijke gebieden, moeten we die capaciteitsproblematiek trachten te monitoren. Dat betekent dat we vraag en aanbod in beeld moeten trachten te krijgen: het aanbod dat bepaald wordt door de mate

waarin inrichters van onderwijs bereid zijn een bestaand aanbod in stand te houden en een nieuw aanbod te creëren, in de vorm van nieuwe scholen of bijkomende vestigingsplaatsen, en de vraag die bepaald wordt door demografische groei, immigratie en soms ook door bijkomende capaciteitsdruk uit naburige gemeenten of regio's.

Dankzij het onderzoek van professor Janssens hebben we wat Brussel betreft een behoorlijk goed beeld van het capaciteitsprobleem over de komende jaren. Zo weten we dat er 50.000 kinderen onderwijs zullen moeten krijgen. Ik ben evenwel geen voorstander van een blinde capaciteitsuitbreiding, overal in Brussel.

Waarschijnlijk is het verstandiger dit op een doordachte en geografisch juist gekozen manier te doen, zodat de vraag maximaal met het aanbod spoort. Ik denk dus dat er heel gericht nieuwe scholen kunnen bijkomen. Zo lijkt de Brusselse vijfhoek een plaats waar het aanbod kan en moet worden uitgebreid.

Naast het monitoren van de capaciteitsproblematiek dient er natuurlijk ook te worden gewerkt aan oplossingen. De oplossingen zijn niet altijd eenvoudig en zullen ongetwijfeld ook verschillen van plaats tot plaats. We moeten overal in Vlaanderen en Brussel bekijken hoe we bestaande capaciteitsproblemen kunnen aanpakken. Dat zal een breed overleg vergen waar zowel lokale besturen, onderwijsverstrekkers als de centrale overheid hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. Er is hier gesproken over de afstandsnorm. In een interview heb ik het al gezegd: we zullen die norm van 2 kilometer voor de stedelijke gebieden opnieuw bekijken. U hebt gelijk als u zegt dat een bestaande school binnen een straal van 2 kilometer perfect een vestigingsplaats kan oprichten. Bovendien zijn er voor Brussel erg gunstige tellingen, dus pas daar een beetje mee op.

We vinden echter wel dat de coördinatie eerder door de lokale overheden moet gebeuren. Nu is de regel dat men al kinderen moet hebben vooraleer men een school kan bouwen. In het kader van de herziening van de afstandsnormen en in uitvoering van het regeerakkoord willen wij ervoor zorgen dat steden bij de ontwikkeling van een uitbreidingsgebied al meteen een school kunnen inplanten. De stad of de gemeente moet dan de lokale regiefunctie waarnemen en met de onderwijsverstrekkers nagaan wie bereid is dat te concretiseren – maar dat is een volgende stap. Als u het regeerakkoord leest, merkt u dat we daarmee rekening hebben gehouden.

Op alle andere vragen, mijnheer Delva, moet ik helaas hetzelfde antwoorden wat ik aan uw collega's heb geantwoord, in uitvoering van de afspraken met de parlementsvoorzitter: beleidsintenties moeten eerst in de beleidsnota en het debat daarover aan bod komen, en nadien worden uitgewerkt in concrete acties.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik heb drie korte bedenkingen. Het lijkt inderdaad zeer nuttig dat er meer werk wordt gemaakt van de monitoring van toekomstige capaciteitsvraagstukken in Vlaanderen en meer bepaald in de Vlaamse steden. Dat is nuttig. Ik onthoud ook dat de minister heeft gezegd dat de 2 kilometernorm opnieuw zal worden bekeken, toch voor de stedelijke omgeving. Dat is echt aangewezen. Ten slotte wil ik stellen dat ik nog meer dan vroeger redenen heb om zeer aandachtig de beleidnota van de minister te bestuderen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■